

DRUŠTVO »ALPSKO MESTO LETA«

LETNO POROČILO ZA LETO 2015

PRIDOBITEV ZA ŽIVLJENJSKI PROSTOR

MED KOLIBRIJI

ANNECY/F, APRIL 2016

Aprila 2016 je Eric Fournier, župan alpskega mesta leta 2015 Chamonix – Mont Blanc, predal štafetno palico Urošu Brežanu, županu Tolmina, alpskega mesta leta 2016. Na slavnostnem dogodku sem prisotnim povedal legendo, ki jo pogosto navaja kmetovalec in filozof Pierre Rabhi.

Nekoč je v savani izbruhnil ogenj. Vse velike živali so se spustile v beg, le majhen kolibri se je kar naprej vračal z nekaj kapljicami vode in jih spuščal na ognjene zublje. Ko so druge živali videle, kaj počenja, so ga začele prepričevati, naj odneha, saj je njegov trud zaman. A kolibri jih je zavrnil z besedami: „Prispevam svoj delež.“

Tudi naše malo društvo alpskih mest leta želi prispevati svoj delež. Zakaj naj ne bi bilo mogoče, da bi vsaka od naših občin izpeljala čim več projektov in tako prispevala k varstvu podnebja? Globalno segrevanje ni grožnja prihodnosti, temveč je dejstvo naše sedanosti.

Odgovornost izvoljenih predstavnikov je, da ukrepajo že danes. Prihodnje generacije ne bodo mogle več zaustaviti podnebnih sprememb. Takrat bo prepozno, z njimi se moramo spopasti že danes. Leto 2015 je bilo na svetovni ravni najtoplejše od začetka meritev temperature. Ne smemo več čakati in le opazovati, kaj se bo dogajalo v naslednjih 35 letih do leta 2050.

Na podnebni konferenci v Parizu je bila prvič doslej na svetovni ravni opredeljena usmeritev ukrepanja, a ta še vedno ni dovolj ambiciozno zastavljena. Zavedamo se tudi, da mora biti izvajanje zastavljenih ciljev v naših občinah konkretno. Imamo namreč realno možnost za sprejetje ukrepov, ki jih bo podprlo tudi prebivalstvo.

Ne glede na to, ali živimo v Tolminu, Chamonix – Mont Blancu, Trentu, Idriji, Bellunu ali Chambéryju, alpska mesta leta uresničujejo svoje projekte z enako predanostjo. To je predanost tistih, ki ne čakajo, da jim nadrejeni organi povedo, kaj morajo storiti – to pa zato, ker so prepričani, da gredo njihovi ukrepi, srečanja in skupno izvedeni projekti v pravo smer in da prispevajo k zmanjševanju emisij toplogrednih plinov.

Četudi le kapljica vode v boju proti podnebnim spremembam, je to naša kapljica. Ponosni smo, da prispevamo svoj skromen delež, da ne tarnamo in da se ne izgovarjamo na naša omejena sredstva ali dejstvo, da je težko spremeniti ravnanje sodržavljanov.

Ob predaji naziva v Tolminu so mladi svojemu županu predstavili vrsto problemov. Drug za drugim so stopali na oder in v vseh alpskih jezikih poročali o težavah, s katerimi se srečujejo. Nenadoma so prekinili naštevaje in zaklicali: "Rešitev je v naših rokah!" – in postali kolibri.

Prispevajmo svoj delež – povsod tam, kjer živimo! Svet se bo spremenil, mi pa bomo, ne glede na vse ovire, prav gotovo srečnejši.

Thierry Billet,
Presidente dell'associazione «Città alpina dell'anno»
e vice sindaco di Annecy

KAZALO

Chamonix eröffnet Alpenstadt-Jahr: mreža se je povečala	stran 4
Youth Alpine Express: Jugend erprobt neue Lebensstile	stran 5
YSAM: priročnik za večjo participacijo mladih	strani 6-7
Mitdenken und mitgestalten: Internationale Projekte mit Beteiligung der Alpenstädte	strani 8-9
Varstvo podnebja zdaj!: Appell der Alpenstädte an die UNO-Klimakonferenz in Paris	strani 10-11
K tesnejšim vezem: prispevki iz članskih mest	stran 12
Tolmin je Alpsko mesto leta 2016	stran 13
Povzetek sekretariata	stran 14
Finančno poročilo in zahvala	stran 14

(c) Deven Dadbhawala, flickr.com

To ni majhna kaplja v morje! Osrednja naloga Društva Alpsko mesto leta je skupno uresničevanje Alpske konvencije s številnimi majhnimi dejanji in doseganje velikih ciljev.

KOLOFON: Uredništvo & postavitve strani: Magdalena Holzer; Avtorji: Thierry Billet, Madeleine Rohrer, Bettina Hug, Andreas Pichler; Prevodi: Nataša Leskovic Uršič, Janko Jemec

Foto naslovnica: **Vertreter_innen der Alpenstädte bei der zweiten Mitgliederversammlung 2015 in Trento (c) Trento**

Letno poročilo in e-novice društva lahko brezplačno naročite na www.alpskomesto.org/sl/informacijsko-sredisce.

CHAMONIX ERÖFFNET ALPENSTADT-JAHR

MREŽA SE JE POVEČALA

Francosko mesto Chamonix - Mont-Blanc, ki leži ob vznožju najvišje evropske gore, je v leto 2015, v katerem je postalo Alpsko mesto leta, vstopilo s slavnostno prireditvijo ob podelitvi omenjenega naziva in z vprašanjem, kaj je tisto, kar naredi mesto trajnostno.

Chamonix - Mont Blanc, mesto v francoski regiji Rona – Alpe, v katerem živi okoli 9300 prebivalcev, je postal alpsko mesto leta 2015. Listino z uradnim nazivom so predstavniki meščanov in politikov mesta ob vznožju Mont Blanca prevzeli 23. januarja 2015 na manjši slovesnosti.

Chamonix je naziv prejel predvsem zaradi uresničevanja svoje politike na področju varstva narave in podnebja. Župan Eric Fournier se seveda zaveda, da je naziv za mesto pomembna spodbuda za nadaljevanje dosedanje poti, to pa je postavitve ambicioznih ciljev tudi v prihodnje. Chamonix - Mont Blanc si je v letu, v katerem je bil nosilec naziva alpskega mesta leta, postavil cilj, da bo storil velik korak na poti v okolju prijazno mobilnost, med drugim z izgradnjo novih železniških povezav. V svežnju ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka in vzpostavitev lastnega posvetovalnega odbora v sestavi predstavnikov društev, politike, socialnega področja in gospodarstva, si Chamonix še naprej prizadeva za osrednjo temo – kakovost zraka. Pozornost je v letu 2015 namenil tudi trajnostni prenovi in gradnji. Postopki s pridobitvijo finančne

pomoči za lastnike stanovanjskih hiš, ki nameravajo izvesti energetske sanacije svoje nepremičnine, so zaključeni. Mladi naj bi bolj kot doslej sodelovali pri oblikovanju prihodnjega razvoja domačega kraja, ki bo ustvarjal pogoje za perspektivno prihodnost in dobro življenje mlade generacije. Delegati Mladinskega parlamenta Alpske konvencije (YPAC) so zato z mestnim svetom že spomladi razpravljali o uresničevanju svojih zahtev. Hribovsko kmetijstvo je sestavni del identitete Chamonixa – Mont Blanca. Da bi lahko svojo vlogo za okolje, gospodarstvo in turizem opravljala tudi v prihodnje, je Plan pastoral territorial zagotovil sredstva za izvedbo nujno potrebne posodobitve. Krepitev sodelovanja z okoliškimi občinami se je nadaljevala.

„Trajnostnost zahteva celovit pristop,“ je poudarila občinska svetnica Elodie Bavuz. „Gre za sobivanje okolja, gospodarstva in družbe.“ In to je tisto, kar naredi mesto trajnostno. Pregled uresničenih pobud alpskega mesta leta 2015 prinaša zaključno poročilo, ki je na voljo na spletni strani društva na www.alpskomesto.org/sl/alpska-mesta/223

Eric Fournier (levo) in Thierry Billet (desno) na slavnostni predaji naziva Alpsko mesto leta 2015 Chamonixu.

YOUTH ALPINE EXPRESS

JUGEND ERPROBT NEUE LEBENSSTILE

Nič več ovir za projekt Youth Alpine Express! V okviru mladinskega projekta društva Alpsko mesto leta na temo mobilnosti in trajnostnega načina življenja mladi potujejo po Alpah in pri tem upoštevajo pravila trajnostnega razvoja.

Vsak uspešen dan je vreden sto točk, pravi slogan skupine mladih, ki bodo sodelovali pri alpskem projektu Youth Alpine Express. Točke se bodo podeljevale za vsako opravljeno dejavnost, kot so prehranjevanje, potovanje, uporaba prhe itd., pa tudi za vsak izdelek, npr. zrezek, jabolko, računalniško igro na mobilnem telefonu. Višja bo raven emisij CO₂, več bo točk. Namen projekta je bila doseči, da udeleženci na dan ne bi porabili več kot sto točk, da bi se pri tem zabavali in v družbi potovali na Expo v Milano. S prihodom na cilj so mladi pohodniki dokazali, da je okolju prijazno potovanje izvedljivo, imeli pa so tudi priložnost, da so lahko obiskovalcem svetovne razstave in nekaterim ministrom alpskih držav pripovedovali o ljudeh, ki so jih srečevali na

svoji poti, in predstavili število točk, ki so jih dosegli na poti. Iz odpadne embalaže, ki so jo zbrali na svojem potovanju, so izdelali umetniška dela in jih izročili političnim predstavnikom.

Potovanje v Milano je bilo ena od skupno štirih etap projekta Youth Alpine Express. Udeleženci projekta so se ustavili v Ruggellu v Lihtenštajnu, kjer se je CIPRA na letni strokovni konferenci spraševala o okoliščinah za nastanek družbenih sprememb, in Bassanu del Grappi v Italiji, kjer je zasedal Mladinski parlament Alpske konvencije (YPAC). Zadnja etapa Youth Alpine Express bo Alpski teden, ki ga bodo oktobra 2016 organizirale večje alpske mreže in organizacije skupaj z nemškim in bavarskim okoljskim ministrstvom.

(c) Michele Silvestro

Udeleženci projekta Youth Alpine Express so generalnemu sekretarju Alpske konvencije Markusu Reitererju in Cassianu Luminatiju iz Val Poschiava na svetovni razstavi EXPO 2015 v Milanu izročili umetniška dela, ki so jih sami izdelali iz zbranega materiala za embalažo.

YAE

Youth Alpine Express je skupni projekt CIPRE, društva Alpsko mesto leta in njegovih članic Idrije/SI in Belluna/I, regije Val Poschiavo ter občin Grenoble/F in Werfenweng/A. Pobudo za projekt je dala CIPRA International, ki je tudi prevzela njegovo vodenje. Finančno podporo za izvajanje projekta Youth Alpine Express je omogočilo nemško Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave, gradnjo in varnost reaktorjev ter program EU Erasmus+. Youth Alpine Express temelji na konceptu Dober dan ima sto točk, ki so ga izdelali v podjetjih Kairos Wirkungsforchung und Entwicklung in Integral Ruedi Baur Zürich.

YSAM...

PRIROČNIK ZA VEČJO PARTICIPACIJO MLADIH

Sonthofen, Trento, Idrija in Bolzano so se v skupnem projektu z društvom Alpsko mesto leta zavzeli za spodbujanje sodelovanja mladih v procesih odločanja.

Leto in pol se je sedem alpskih mest in občin, med njimi tudi alpska mesta Trento/I, Bolzano/I, Idrija/SLO in Sonthofen/D, posvečalo sodelovanju mladih v demokratičnih procesih odločanja v teoriji in praksi. Skupni čezmejni projekt je združil mlade, župane in vodje programov dela z mladimi. Med rezultate projekta Youth Shaping Alpine Municipalities Mladi sooblikujejo alpske občine (YSAM) sodi tudi priročnik, ki je za občine začetna pomoč pri spodbujanju participacije mladih. Participacija mladih je politična

naloga in sklepnik v arkadi trajnostnega razvoja. Občine, zavezane trajnostni politiki, načrtujejo in odločajo v sodelovanju z mladimi.

Skupaj so močni

Projekt Youth Shaping Alpine Municipalities/Mladi sooblikujejo alpske občine (YSAM) je od maja 2014 do oktobra 2015 povezoval sedem vodij programov dela z mladimi, politikov in več kot 20 mladih z območja Alp. V okviru tega čezmejnega projekta so sodelujoče

Projekt YSAM je mlade in politike iz različnih alpskih držav povezoval od marca 2014 do oktobra 2015.

občine Kranjska Gora/SI, Idrija/SI, Trento/I, Bolzano/I, Planken/LI, Balzers/LI in Sonthofen/DE pojem participacije mladih premotriale z novih vidikov. V ta namen je bilo organiziranih več medsebojnih obiskov in doživljajsko usmerjene dejavnosti.

Mladi s taktirko v rokah

Partnerji v projektu so organizirali medsebojne obiske, v okviru katerih so izmenjavali izkušnje in spoznanja ter drug drugega seznanjali z morebitnimi pastmi. Gostitelji vsakokratnih srečanj so predstavili svoj kraj, orisali njegovo

povezanost z Alpami, predstavili načine sodelovanja mladih v procesih odločanja ter izpostavili konkretne primere participativnega vključevanja slednjih. Ker učinkovita participacija mladih temelji na medsebojnem zaupanju med mladimi in politiki, je bilo v okviru projekta YSAM organiziranih več izmenjav, tako med mladimi kot tudi med župani in koordinatorji dela z mladimi.

Zaključna prireditev projekta je bila oktobra 2015 v Lihtenštajnu. Mladi so ob tej priložnosti javnost seznanili s trajnostnimi idejami, ki so jih sami razvili v okviru projektnih dejavnosti. V slovenski Idriji so mladi prevzeli

...YOUTH SHAPING ALPINE MUNICIPALITIES

skrb za mestni park in v okviru projekta Same park, different shape so obnovili infrastrukturo, organizirali različne dogodke, **npr.** piknik z živili domačega izvora, in izpeljali čistilne akcije. V Planknu v Lihtenštajnu pa mladi redno prirejajo vaško tržnico, kjer so na prodaj pridelki in izdelki domačega okolja.

Priročnik za spodbujanje participacije mladih

Da bi drugim občinam olajšali delo, so mladi na zaključni prireditvi v sodelovanju z odraslimi zasnovali

priročnik. Ta predstavlja vodilo za občine, ki se s temo participacije mladih v praksi še niso soočile. Priročnik vsebuje številne namige in nasvete za sodelovanje z mladimi v občinah. Priročnik je objavljen na spletni strani društva Alpsko mesto leta www.alpskomesto.org/sl/projekti/mladi/ysam/ysam-1

bitte ein bisschen länger machen, zB. durch Abkürzungen rausnehmen.

Na medsebojnih študijskih obiskih so si udeleženci lahko ustvarili sliko o tem, kako mladi sodelujejo v procesih odločanja in pri reševanju izzivov v sodelujočih občinah.

YSAM

Youth Shaping Alpine Municipalities (YSAM) – Mladi sooblikujejo alpske občine je projekt, ki ga organizirajo društvo Alpsko mesto leta, članska mesta Bolzano/I, Idrija/SI, Sonthofen/D in Trento/I ter občine Balzers/LI, Planken/LI in Kranjska Gora/SI. Projekt, ki ga strokovno podpira Mednarodna komisija za varstvo Alp (CIPRA), je sofinanciran s strani programa Evropske unije „Mladi v Akcij“ in fundacije Heidehof. www.alpskomesto.org/sl/projekti/mladi/ysam/ysam-1

MITDENKEN UND MITGESTALTEN

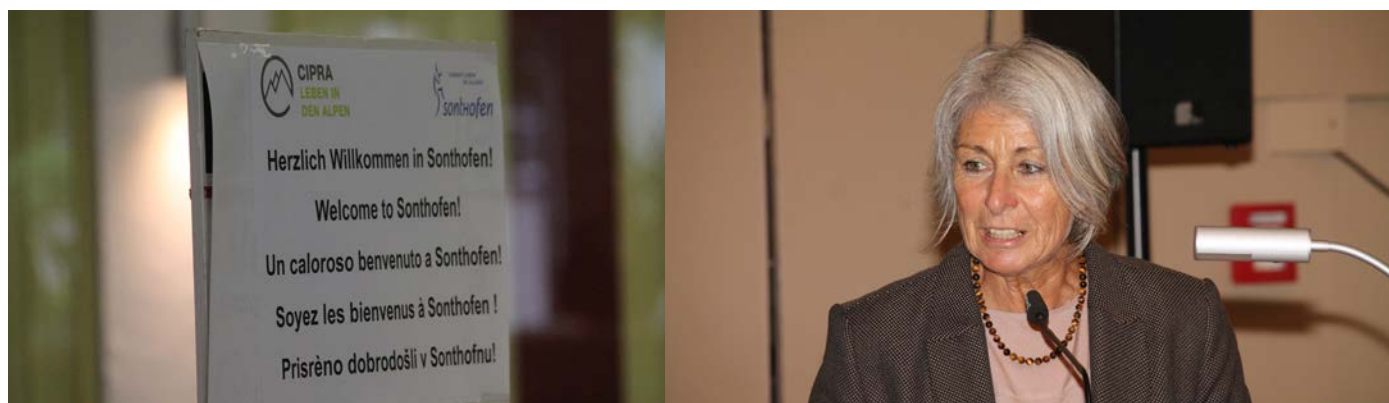
INTERNATIONALE PROJEKTE MIT BETEILIGUNG DER ALPENSTÄDTE

ExpertInnen, UmsetzerInnen, KommunikatorInnen. Der Verein Alpenstadt des Jahres und seine Mitgliedstädte beteiligen sich in vielerlei Hinsicht.

RECHARGE.GREEN

Energija in narava v Alpah v iskanju ravnotežja

Odločitve za obnovljive vire energije se pogosto sprejemajo na lokalni ravni. V Sonthofnu v Nemčiji, ki se ponaša z nazivom alpsko mesto leta 2005, so strokovnjaki predstavili, kako reševati konflikte med rabo obnovljivih virov energije in varstvom narave. Alpe imajo velik potencial za uporabo obnovljivih virov energije. V kolikšni meri je njihova uporaba dopustna, če je ob tem treba varovati okolje in v največji možni meri ohranяти ekosistemske storitve? Partnerji projekta recharge.green so razvili orodja, ki tudi odgovornim za energetske oskrbe mest ponujajo odgovore na tovrstna vprašanja. Svoje ugotovitve in izkušnje s postopki sodelovanja javnosti pri reševanju problemov, ki jih povzročajo nasprotja med rabo energije ter ohranjanjem narave in pokrajine, so predstavili na zaključni konferenci 20. in 21. maja 2015 Sonthofnu v Nemčiji. Za glas alpskih mest v plenarni razpravi je poskrbela sonthofenska podžupanja Ingrid Fischer. Projekt recharge.green sofinancira program Evropske unije za območje Alp. Društvo Alpsko mesto leta je imelo v projektu status opazovalca.

Ingrid Fischer, tretja županja mesta Sonthofen, je na zaključni konferenci projekta recharge.green spregovorila v imenu alpskih mest.

PROJEKTPLATTFORM

Projektideen austauschen und Projektpartner finden können Vereinsmitglieder seit 2015 auf der neuen Plattform.

Oblikovanje trajnostnega razvoja v Alpah s skupnim izvajanjem mednarodnih projektov je cilj, ki so si ga zastavili v društvu Alpsko mesto leta. Pričujoča spletna borza projektov je tako zasnovana predvsem kot pomoč pri razvijanju novih idej in iskanju partnerjev, obenem pa daje pregled nad možnimi finančnimi spodbudami - izključno za mesta, ki so člani društva!

GREEN ECONOMY

Prispevek alpskih mest k šestemu poročilu Alpske konvencije o stanju Alp

Nemško predsedstvo Alpske konvencije bo v sodelovanju z drugimi alpskimi mesti do Alpske konference oktobra 2016 pripravilo poročilo o stanju Alp, ki bo posvečeno zelenemu gospodarstvu na območju Alp. Alpska mesta že danes razpolagajo s precejšnjim znanjem s tega področja. Oktobra 2015 so se v alpskem mestu Trento srečali politični predstavniki alpskih mest in predstavniki gospodarskega sektorja dežele Trentino in si ob tej priložnosti tudi izmenjali informacije in stališča glede zelenega gospodarstva. Rezultate srečanja bo povzelo tudi šesto poročilo Alpske konvencije o stanju Alp, ki bo posebno pozornost posvetilo zlasti izkušnjam v praksi in konkretnemu poznavanju tega področja. Iz tega razloga so nemški Zvezni urad za okolje, Mednarodna komisija za varstvo Alp (CI-PRA) in mesto Trento s finančno podporo švicarskega Zveznega urada za prostorski razvoj (ARE) še pred drugo skupščino članov v Trentu organizirali mednarodno delavnico z naslovom Zeleno gospodarstvo in alpska mesta. Po opravljeni analizi stanja so udeleženci v dveh skupinah razpravljali, katere so odgovornosti in naloge politike, da bi zeleno gospodarstvo lahko postalo realnost, govor pa je bil tudi o za to potrebnih okvirnih pogojih in možnostih. Razpravo so dodatno obogatili številni predstavniki trentinskega gospodarstva. Izkazalo se je, da so najpomembnejša naslednja tematska področja, s katerimi se želijo ukvarjati alpska mesta ali pa so pri tem že uspešna: izpusti ogljikovega dioksida, obnovljivi viri energije, učinkovita raba energije, trajnostna politika zaposlovanja in izobraževalna politika ter ekonomska blaginja, skupaj s socialno vključenostjo in trajnostnim vedenjem potrošnikov. Sonthofen je tako, denimo, postal mesto pravične trgovine in za to tudi pridobil ustrezen certifikat, Bolzano bo v prihodnjih šestih letih za okoljsko izobraževanje namenil več kot pol milijona evrov, Beljak ponuja beguncem brezplačna svetovanja o varčevanju z energijo, Annecy pa sodeluje v projektu 100max, ki skozi igro spodbuja k varstvu podnebja. Bogat spekter idej in izkušenj, predstavljenih na tem srečanju pa ni namenjen le poročilu o stanju Alp, temveč bo koristil tudi društvu in udeležencem; pokazalo se je namreč, da mnoga mesta stojijo pred izzivom, gre za površine, ki jih bo treba sanirati ali jim spremeniti namembnost. Iz tega je takoj nastal projekt, ki se bo začel izvajati jeseni 2016.

(c) Città alpina dell'anno

Na delavnici, ki je potekala pred skupščino članov v Trentu, so predstavniki alpskih mest in gospodarskega sektorja z domačimi podjetniki razpravljali o izzivih in primerih dobre prakse na področju zelenega gospodarstva.

VARSTVO PODNEBJA ZDAJ!

APPELL DER ALPENSTÄDTE AN DIE KLIMAKONFERENZ DER VEREINTEN NATIONEN

Ob mednarodnem strokovnem posvetu Varstvo podnebja zdaj! Alpske občine izvajajo ukrepe, ki je 29. in 30. oktobra 2015 v okviru nemškega predsedovanja Alpski konvenciji potekala v samostanu Benediktbeuern v Nemčiji, so organizatorji skupaj z alpskimi občinami na podnebno konferenco Združenih narodov naslovili poziv.

V Parizu ga je odgovornim izročila parlamentarna državna sekretarka v nemškem Zveznem ministrstvu za okolje, Rita Schwarzelühr - Sutter, ki se je udeležila konference. Alpske občine imajo na področju varstva podnebja vodilno vlogo. Razpolagajo z znanjem o podnebnih spremembah, številne so že zdaj aktivne v različnih sektorjih. Da bi bile občine pri varovanju podnebja uspešne, potrebujejo pomoč držav, Evropske unije in mednarodne skupnosti. To je tudi razlog, da so se prireditelji strokovnega posveta – CIPRA International, Omrežje občin Povezanost v Alpah in Društvo Alpско mesto leta – v skupnem pozivu obrnili na Združene narode in

njihove člane, ki so se udeležili 21. konference pogodbenic (COP 21) Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah (UNFCCC) v Parizu. Pri tem so jih podprle številne občine iz sedmih alpskih držav. „Da bodo ukrepi v naših občinah učinkoviti, potrebujemo podporo na višji ravni,“ je opozoril Thierry Billet, podžupan občine Annecy in predsednik društva Alpско mesto leta. V času po svetovnem podnebnem vrhu društvo ocenjuje, da so se njegova prizadevanja za določitev novih prednostnih nalog in sprožanje novih pobud potrdila kot ustrezna.

Marc Nitschke, predsednik Omrežja občin Povezanost v Alpah, Rita Schwarzelühr - Sutter, parlamentarna državna sekretarka v nemškem zveznem ministrstvu za okolje, Katharina Conradin, predsednica CIPRE, in Thierry Billet, predsednik društva Alpско mesto leta, s konkretnimi zahtevami in priporočili treh alpskih mrežnih organizacij za nadaljnje delovanje.

Z dobrimi idejami in uspešnimi koncepti je treba seznanjati tudi druge

Konferenca v Benediktbeuernu, ki se je je udeležilo okoli 120 posameznikov iz vseh alpskih držav, je

bila priložnost za izmenjavo informacij in izkušenj med predstavniki občin kakor tudi za poglobljeno obravnavo številnih vprašanj, ki občine zaposlujejo pri uresničevanju njihovih prizadevanj za varstvo

podnebja, npr. kako naj občine privabijo svoje prebivalce, da bodo postali aktivni državljani na področju varstva podnebja, katere vzorce mišljenja bo treba pri tem preseči, kakšno naj bo sodelovanje z lokalnim gospodarstvom, kako doseči dolgoročno financiranje izvajanja ukrepov na področju varstva podnebja ipd. Prav tako so bili na konferenci predstavljeni in skupaj pripravljeni odgovori na zgornja vprašanja. Predavatelji, ki so prišli iz vseh alpskih držav, so osvetlili izzive, instrumente in uspešne koncepte, ki bi jih lahko za uspešno delovanje na tem področju uporabile občine, strokovnjaki, t. i. občinski menedžerji, ki so v nemških občinah Kempten in Sonthofen zadolženi za varstvo podnebja, pa so pojasnili, kako je mogoče to področje bolje vključiti v vsa vprašanja na ravni

občine. Podporo je zagotovila Nacionalna pobuda za varstvo podnebja, ki deluje pod okriljem nemške zvezne vlade.

Udeleženci posveta so obiskali tudi tržnico idej, na kateri so bili predstavljeni primeri dobre prakse in koristne ideje iz celotnega alpskega prostora, med drugim o recikliranju ogljikovega dioksida z upravljanjem tal na avstrijskem južnem Koroškem, o izvajanju skupnega in podnebju prijaznega javnega naročanja kakor tudi odstranjevanja odpadkov v avstrijskem Vorarlbergu, o uresničevanju konceptov trajnostne mobilnosti skupaj z lokalnimi podjetji v francoskem Grenoble ali pa o procesu ozaveščanja o podnebju prijaznem ravnanju, ki se v nemškem Benediktbeuernu začne že pri otrocih.

(c) Hilgers BMUB

Podnebna konferenca Združenih narodov v Parizu – namen poziva, ki so ga skupaj pripravile tri alpske mreže Povezanost v Alpah, CIPRA in Alpsko mesto leta, je poudariti pomen vloge in odgovornosti alpskih občin pri doseganju podnebnih ciljev. Rita Schwarzelühr - Sutter, državna sekretarka in parlamentarna državna sekretarka v nemškem zveznem ministrstvu za okolje (levo), je dokument s pozivom predložila v pogajanja o podnebj.

Izvedbo konference sta finančno podprla Nemški zvezni sklad za okolje in (DBU) in Zvezno ministrstvo za okolje, varstvo narave, gradnjo in varnost reaktorjev (BMUB).

K TESNEJŠIM VEZEM

PRISPEVKI IZ ČLANSKIH MEST

Die fünfzehn Alpenstädte des Jahres setzen sich über ihr Alpenstadt-Jahr hinaus dafür ein, die Ziele der Alpenkonvention in ihrer Gemeinde und außerhalb sichtbar zu machen. Gelungene Projekte im Überblick.

Stirinajst alpskih mest leta si za prepoznavnost ciljev Alpske konvencije na svojem območju prizadeva tudi po izteku leta, v katerem so bila nosilec naziva »Alpsko mesto leta«. Pregled uspešnih projektov.

(c) CIPRA

Kako zvenijo Alpe, so na skupnem koncertu na svetovni razstavi EXPO 2015 v Milanu odlično pokazali zbora in orkester iz različnih alpskih mest.

(c) Stadt Sonthofen

Sonthofen je praznovanje desetletnice, odkar mu je bil podeljen naziv Alpsko mesto leta, obogatil z zajtrkom, sestavljenim iz živil iz naravnega okolja in domačih proizvajalcev, ter prijetnim druženjem.

(c) Franziska Kunze

Trajnostno na pot po Alpah! Tako se glasi cilj mladih udeležencev projekta Youth Alpine Express. Potovanje, ki zajema celoten alpski lok, je razdeljeno na štiri etape in temelji na podrobnem okvirnem programu. Partner pri projektu je tudi Društvo Alpsko mesto leta.

(c) Ulrike Schwarzi

Na Alpskem forumu 2015 v Innsbrucku je Jean-Michel Bouteillé (drugi z desne) iz alpskega mesta leta Chamonix predstavil pogled alpskih mest na obravnavano temo »Podnebne spremembe in alpski turizem – grožnja in/ali priložnost?«.

(c) Stadt Sonthofen

V okviru potovanja WeAreAlps/Mi smo Alpe se je mednarodna skupina novinarjev ustavila tudi v alpskih mestih Chamonix in Sonthofen, kjer se je seznanila z zanimivimi trajnostnimi pobudami.

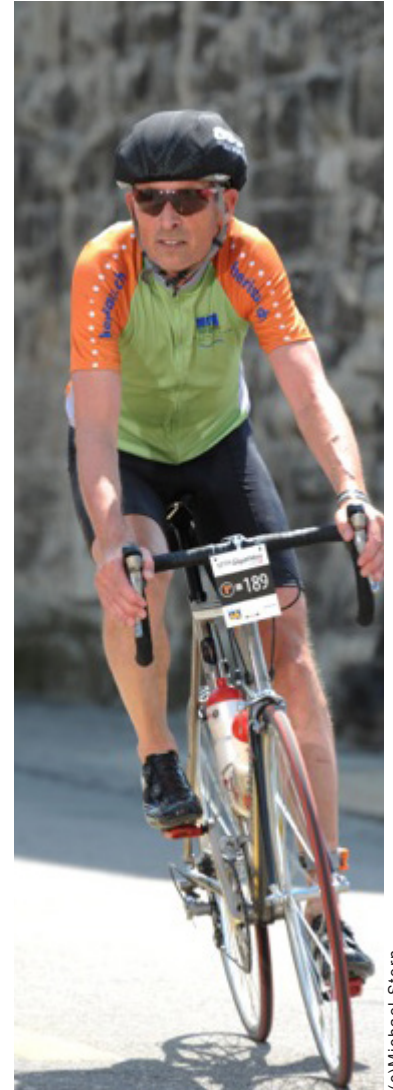
(c) PSAC

11. decembra, ko obeležujemo mednarodni dan gora, so v vseh 15 alpskih mestih v okviru pobude Alpske konvencije Brati gore organizirali literarne večere, predavanja, razstave in branje slam poezije.

(c) Stadt Sonthofen

Generalni sekretar Alpske konvencije na obisku v alpskem mestu leta Sonthofen, kjer so med drugim zasnovali temelje za konferenco o trajnostnem turizmu in sejo Stalnega odbora Alpske konvencije, ki bosta junija 2016 v Sonthofnu.

(c) Michael Stern

Vabilu na legendarno kolesarsko dirko Charly Gaul v Trentu so se odzvali tudi predstavniki alpskih mest – eden od njih je bil Michael Stern iz Herisaua.

(c) Uroš Svigelj

Septembra so predstavniki civilne družbe, gospodarstva in politike iz Tolmina skupaj s predstavniki drugih alpskih mest na uvodni delavnici alpskega mesta leta 2016 razpravljali o izzivih na področju zelenega gospodarstva in družbene odgovornosti.

TOLMIN JE ALPSKO MESTO LETA 2016

MREŽA SE JE POVEČALA

Pomembno priznanje je največji kraj v dolini Soče prejel za svoja prizadevanja v smislu določb Alpske konvencije. Slavnostno leto so v Tolminu začeli s številnimi idejami za zeleno gospodarstvo, obenem pa tudi socialno odgovornostjo. -> **bitte kürzen**

Alpsko mesto leta 2016 je prestižni mednarodni naziv, s katerim se odslej lahko ponaša tudi Tolmin. Občini, ki leži ob slovensko-italijanski meji in delno tudi v Triglavskem narodnem parku ter šteje 11.430 prebivalcev, je laskavi naziv podelila mednarodna strokovna žirija društva Alpsko mesto leta. Tolmin tako postaja član tega vsealpskega združenja, ki si prizadeva za naravi prijazen in družbeno odgovoren razvoj alpskega prostora. Tolmin bo v sodelovanju z drugimi alpskimi mesti leta, gorskimi in okoljskimi organizacijami ter lokalnim prebivalstvom naziv izkoristil za uresničitev več projektov na presečno temo zelenega gospodarstva in družbene odgovornosti. Uroš Brežan, župan novoimenovanega alpskega mesta leta, je bil 21. septembra 2015 gostitelj delavnice, na kateri so se oblikovale prednostne naloge in dejavnosti za leto 2016. Delavnice so se udeležili predstavniki civilne družbe ter politike in mestnih uprav Annecyja/F, Bolzana/I, Belluna/I, Beljaka/A, Idrije/SLO in Chamonixa - Mont Blanca/F. Udeleženci so sodelovali pri snovanju zasnov za projekte in prireditve, ki se na temeljih načel zelenega gospodarstva in družbene odgovornosti osredotočajo na spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnih procesih odločanja, na podnebjem prijazno mobilnost in na trajnostni turizem. Kot je takrat poudaril župan, želijo v Tolminu v tem letu preučiti in ustvariti nove možnosti podpiranja prebivalcev vseh starosti, predvsem mladih, pri uresničevanju njihovih lastnih pobud ter dokazati, da je mogoče ekološka in gospodarska prizadevanja spojiti z družbeno odgovornostjo. V Tolminu so že v preteklosti stavili na potencial lokalnega prebivalstva, predvsem na področju varstva podnebja: cilje Konvencije županov – 20-odstotno zmanjšanje izpustov CO₂,

20-odstotni delež obnovljivih virov energije v končni porabi in 20-odstotno povečanje energetske učinkovitosti do leta 2020 – si prizadevajo uresničiti tudi s spodbudami za koriščenje lokalnih surovin, kot so biomasa, les ali kamen, in s krepitvijo lokalnih gospodarskih tokov.

Zavedanje o naravnih in kulturnih potencialih je eden od temeljev razvojne usmeritve Tolmina, to pa dokazujeta tudi uspešen, mednarodno priznan projekt repopulacije avtohtone soške postrvi in uvrstitev območja občine Tolmin v Unescov Biosferni rezervat Julijske Alpe. Ekološko kmetijstvo in razvoj tradicionalnih oblik kmetovanja ustvarjata podlago za spodbujanje trajnostnega turizma in ustvarjanje novih priložnosti za mlade. V svoji utemeljitvi je

mednarodna strokovna žirija društva Alpsko mesto leta med drugim zapisala tudi naslednje: »Tolmin dokazuje, da k uresničevanju načel trajnostnega razvoja stremi celotna regija.« Tolmin je žirijo prepričal tudi z uspešno krepitvijo alpske identitete lokalnega prebivalstva in kraja v kontekstu trajnostnosti in inovativnosti.

POVZETEK SEKRETARIATA

UDELEŽBA MLADIH IN VARSTVO PODNEBJA IMATA NEKAJ SKUPNEGA

V obeh primerih gre za transverzalni temi, ki za uspešno izvajanje zahtevata predvsem dobro medsebojno povezanost in skupen pristop, ki bo presegal posamezna področja in administrativne meje.

Pri obeh temah imajo občine in mesta glavno vlogo, ki pa je pogosto spregledana. Ravno zaradi tega je bilo leta 2015 na področju mladih in varstva podnebja uresničenih nekaj domiselnih in odmevnih akcij oz. prednostnih nalog. Cilj pri tem je bil zagotoviti prepoznavnost uspehom, ki jih mesta na območju Alp dose-

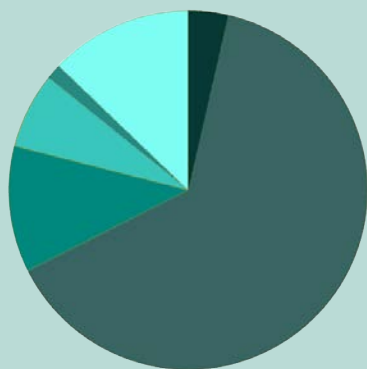
gajo že danes, in tako druge spodbuditi k posnemanju kakor tudi k vzajemnemu učenju znotraj mreže o tem, kar je treba še storiti. Izrazi priznanja, ki jih je za svoja prizadevanja na tem področju prejelo društvo, denimo na podnebnem vrhu Združenih narodov v Parizu, so znak, da so pobude naletale na odprta ušesa.

FINANCE IN ZAHVALA

V letu 2015 so prihodki društva Alpsko mesto leta znašali 82.300 EUR, odhodki društva pa 82.010 EUR. Društvo Alpsko mesto leta je v letu 2015 ustvarilo manjši dobiček v znesku 290,66 EUR. Premoženje društva znaša 23.580,42 EUR.

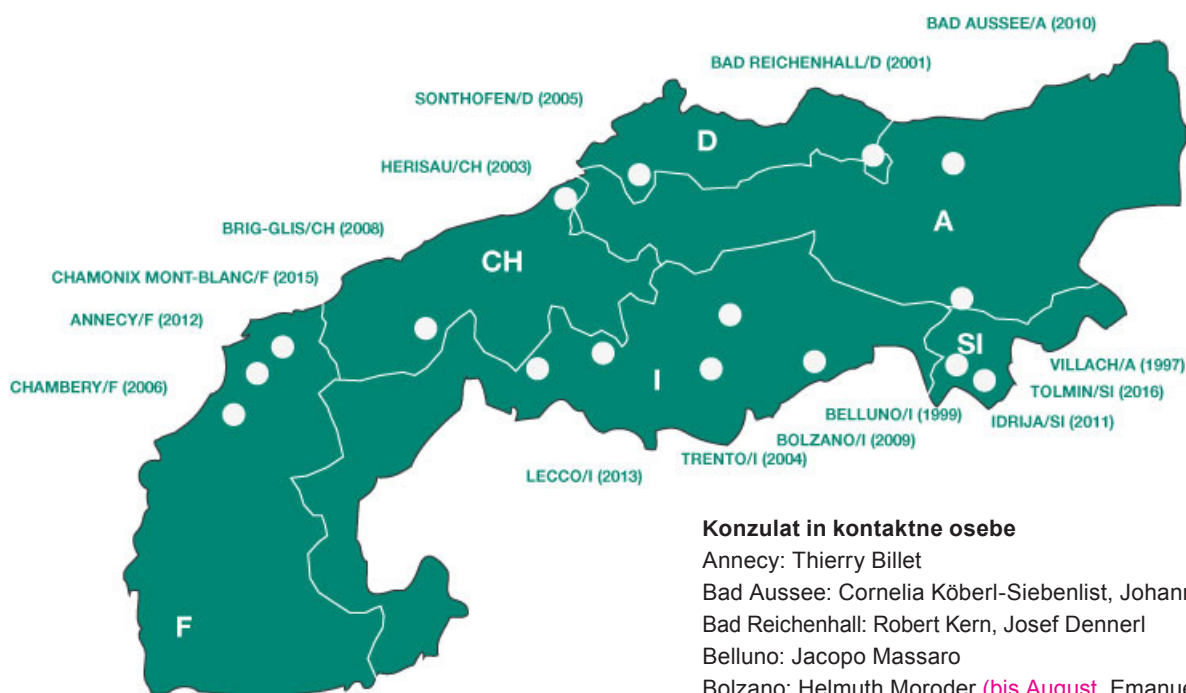
Večina prihodka, približno 90 odstotkov, izhaja iz naslova članarine. Članarina znaša 5.000 EUR na člana. Predsedstvo se vsem alpskim mestom prisrčno zahvaljuje za sodelovanje pri izvajanju tekočih nalog ter za prispevek pri zagonu novih projektov. Predsedstvo društva se iskreno zahvaljuje Zveznemu uradu Švicarske konfederacije za prostorski razvoj (Schweizer Bundesamt für Raumentwicklung – ARE) za nesebično podporo pri izvedbi delavnice v Trentu. V letu 2015 je društvo približno tretjino svojih sredstev namenilo

za projekte. Sredstva za izvedbo projekta Mladi sooblikujejo alpske občine/Youth Shaping Alpine Municipalities (YSAM) niso vključena v omenjeni delež. Sodelovanje v okviru projektov recharge. green in Youth Alpine Express je bilo financirano iz drugega naslova. Za potrebe večjezične interne komunikacije v društvu in vzdrževanja odnosov z javnostjo je bilo namenjenih manj kot 10 odstotkov proračunskih sredstev. Nekaj več kot polovica odhodkov društva je bila namenjenih za plačilo obveznosti do sekretariata (honorar). Z omenjenimi sredstvi se trenutno financira eno delovno mesto za polovični delovni čas, ki ga zasedajo sodelavci CIPRE International. Društvo Alpsko mesto leta se vsem deležnikom prisrčno zahvaljuje za plodno in učinkovito sodelovanje.

Izdatki 2015

- projekti 13 %
- Öffentlichkeitsarbeit 4 %
- sekretariat 63 %
- Interne Kommunikation 11 %
- drugi 7 %
- Spesen für Jury 1 %

Društvo »Alpsko mesto leta« je združenje mest na območju Alp, ki so prejela naziv »Alpsko mesto leta«. Ta naziv, s katerim se neko alpsko mesto odlikuje po posebni zavzetosti in prizadevanjih pri uresničevanju Alpske konvencije, podeljuje mednarodna žirija.

Žirija

Norbert Weixlbaumer, CIPRA (predsednik žirije)
Gerhard Leeb, pro vita alpina-international
Antonio Zambon, Omrežje občin »Povezanost v Alpah«
Cristina Del Biaggio, Univerza v Ženev

Upravni odbor

Predsednik: Thierry Billet, podžupan, Annecy
Podpredsednik: Bojan Sever, župan, Idrija
Tretji član: Patrizia Trincanato, članica mestnega sveta, Bolzano
(bis August), Ingrid Fischer, Vizebürgermeisterin von Sonthofen
(seit Oktober)

Konzulat in kontaktne osebe

Annecy: Thierry Billet
Bad Aussee: Cornelia Köberl-Siebenlist, Johanna Köberl
Bad Reichenhall: Robert Kern, Josef Dennerl
Belluno: Jacopo Massaro
Bolzano: Helmuth Moroder (bis August, Emanuele Sascor, Renato Spazzini)
Briga-Glis: Eduard Brogli
Chambéry: Aloïs Chassot, Samuel Caillault
Chamonix-Mont-Blanc: Eric Fournier
Herisau: Ursula Rüttsche-Fässler, Benno Keel
Idrija: Karmen Makuc
Lecco: Ezio Venturini
Sonthofen: Ingrid Fischer, Sonja Karnath, Manfred Maier
Trento: Clara Campestrini, Marta Battistutta
Beljak: Sabine Domenig
Tolmin: Uroš Brežan

Računska nadzornika

Benno Keel, Herisau
Sabine Domenig, Beljak

Sekretariat

CIPRA International: Madeleine Rohrer (bis Juli),
Antonija Wieser (bis Oktober),
Andreas Pichler (seit November),
Magdalena Holzer

KONTAKT

Društvo »Alpsko mesto leta«
Im Bretscha 22, FL-9494 Schaan
Tel: +423 237 53 99, Fax: +423 237 53 54
E-pošta: andreas.pichler@alpenstaedte.org
www.alpskomesto.org

Ville des Alpes de l'Année
Alpenstadt des Jahres
Città alpina dell'anno
Alpsko mesto leta